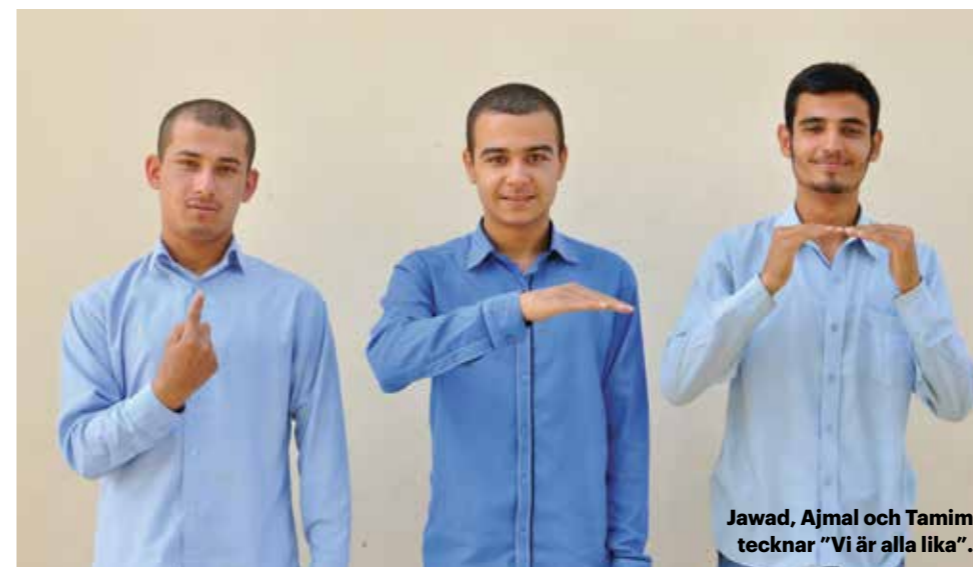

Tamim och Ajmal delar skolbänk i klassrummet.

Jawad, Ajmal och Tamim tecknar "Vi är alla lika".

Skoldagen på Bakhtarskolan är uppdelad i olika perioder. Varje period inleds med uppställning på skolgården.

Bakhtarskolan är en av de största i norra Afghanistan.

FOTO: ANDERS ROSEN

Elever i Taloqan lär sig teckenspråk.

Programmet finns i tre provinser

Alla har lika rätt till utbildning. Därför strävar SAK efter att barn med funktionsvariationer ska inkluderas i vanliga skolor. För att göra detta möjligt bedriver SAK förberedande utbildning som syftar till en senare integrering i vanliga skolor. Utbildningen omfattar att lära sig läsa och skriva, samt teckenspråk och punktskrift.

För att öka kompetensen bland lärarna ger SAK också kurser i specialpedagogik.

SAKs program för inkluderande utbildning startade 2010 i Mazar-e-Sharif, i provinsen Balkh, men finns nu i ytterligare två provinser.

SAKS PROGRAM FÖR INKLUDERANDE UTBILDNING

910 flickor

och **599 POJKAR** har tagit del av programmet sedan starten 2010.

2279 lärare

har fått **UTBILDNING I TECKENSPRÅK** och **specialpedagogik** för att bistå eleverna.

78 elever

har tagit **STUDENTEXAMEN**. Flera av dem har läst vidare på universitetet och startat egna företag.

15 elever

arbetar i dag **INOM MEDIA** på några av landets radio- och tv-stationer.

"Utän SAK hade jag varit arbetslös eller tjuv"

Tamim, Ajmal och Jawad är tre killar i Mazar-e-Sharif som gärna hänger vid datorn och spelar fotboll, när de inte studerar hårt inför universitetet. De är alla döva, men det är inget hinder. Tack vare SAK har de fått samma chans som andra barn.

TEXT **MUHAMMAD HAROON MUDASER** OCH **SALIMA BIGLARY**
FOTO & ÖVERSÄTTNING **ERIK HALKJAER**

DE FYRA VÄNNERNA ler, knuffas och snyggar till varandras skjortor. De ställer upp sig vid en av skolans väggar och tecknar orden "vi är alla lika" på teckenspråk. Tamim, Ajmal och Jawad är alla 17 år och döva. Det är inte deras klasskamrat Rohullah. Han är 16 år och har lärt sig teckenspråk genom att titta på sina vänner.

Som en del av Svenska Afghanistankommitténs projekt för inkluderande utbildning går Tamim, Ajmal och Jawad i en vanlig skola för barn utan funktionsvariationer, som Rohullah. De går i tionde

klass, motsvarande första året på svenskt gymnasium.

Tamim har tre yngre systrar och två småbröder. Ingen av dem är döv. Som storebror känner Tamim stort ansvar för sina syskon, särskilt när deras föräldrar arbetar sent eller behöver resa bort.

SKOLAN TAMIM GÅR PÅ heter Bakhtarskolan och är en av de största i staden Mazar-e-Sharif, i norra Afghanistan. Här går fler än 600 elever under olika perioder av dagen. Inför varje period blir det ofta stö-

kigt på skolgården när flera elever är på väg hem samtidigt som andra ska börja sin skoldag.

– Om inte SAK hade hjälpt mig skulle jag varit arbetslös, analfabet, besviken, trött och sitta hemma som i ett fängelse, förmodligen tvingad att begå brott, som stöld eller kanske till och med kidnappning, säger Tamim.

Tamim var tio år när han hittades av SAKs lokala socialarbetare. De gav honom en möjlighet att gå i SAKs skola för barn med funktionsvariationer i Mazar-e-Sharif. Efter tre år var han redo att börja i en skola med andra elever, utan funktionsvariationer.

På Bakhtarskolan går flera barn med funktionsvariationer. SAK och skolan har samarbetat i flera år. I Ajmal och Jawad har Tamim funnit två nära vänner med samma utmaningar som han själv. Till sin

” Våra döva elever är lika smarta, duktiga och intresserade av att lära som de andra eleverna.

Shafi Ghulami

hjälp har de Rohullah, men även flera andra av sina klasskamrater.

– Det är vårt ansvar att hjälpa våra klasskamrater med nedsatt hörsel. Vi är alla tacksamma för SAKs bidrag och omtanke för våra klasskamrater, säger Mirwais, en av Tamims klasskamrater.

ÄVEN LÄRARNÄ engagerar sig mycket i eleverna med funktionsvariationer. Geografiläraren Shafi Ghulami använder händer, svarta tavlan och pekpinen för att beskriva hur världen består av olika kon-

tinentalblock som gnuggas mot varandra och orsakar jordbävningar och vulkanutbrott.

– Våra döva elever är lika smarta, duktiga och intresserade av att lära som de andra eleverna. För att kunna hjälpa dem har vi fått utbildning i teckenspråk och hur vi på olika sätt kan bistå dem genom gester och bilder, säger Shafi Ghulami.

I FRAMTIDEN vill Tamim bli lärare så att han kan ge andra barn med funktionsvariationer samma möjligheter som han själv fått. För att kunna göra det studerar han mycket så att han ska kunna klara av inträdesprovet till universitetet om ett par år.

Någon gång skulle han också vilja besöka Sverige, men det får vänta tills han läst klart på universitetet, säger han.

– Sverige är det enda land som gett mig hjälp, och det genom SAK. ●